

RUDOLF TAČLIK

Rudolf Tačlik (Karlovac, 25. 6. 1894. - 20. 7. 1942.) bio je sin češkoga vojnog glazbenika Jozefa od kojega dobiva prvu glazbenu poduku. U Karlovcu je završio osnovnu i srednju školu. Sa šesnaest godina u Gradskom glazbenom zavodu uči klavir, violinu, timpane i solo pjevanje uz privatnu poduku kod Ivana Horvata i o. Jose Tinodija. Upisuje pravo u Zagrebu, ali se ubrzo potpuno posvećuje glazbi pod vodstvom Franje Dugana st., čuvenog muzikologa, skladatelja, profesora na Muzičkoj akademiji i organiste Zagrebačke katedrale.

Po povratku u Karlovac najprije radi kao bankovni činovnik, kratko je bio čak i direktor Gradske štedionice, a potom postaje nastavnik glazbe u Gradskom glazbenom zavodu, kasnije i njegov ravnatelj (1933. - 1942.). Otada pa sve do smrti bio je vrlo aktivan kao skladatelj, melograf, autor tekstova o glazbi, zborovođa, glazbeni pedagog i animator glazbenoga života u Karlovcu.

Tačlik je skladao 57 djela duhovnog i 73 skladbe svjetovnoga sadržaja. Prvi puta javnosti se predstavio u dvadesetoj godini života (1914.), kada je izvedena njegova kantata za muški zbor i bariton solo *Noć na Uni*. Te iste godine počinje njegov suradnički rad u časopisu *Sveta Cecilija* u kojem će objaviti pedesetak priloga. Tri godine poslije (1917.). Tačlik je u nakladi J. Sagana (Grabovca) objavio svoje najpoznatije djelo – *Staroslavensku misu u čast slavenskim apoštolima sv. Ćirilu i Metodu*.

Uz spomenutu misu vrijedno je istaknuti još četiri mise te malo skladateljsko umijeće, zbirku od sedam božićnih pjesama za glasovir koje je namijenio maloj djeci (*Narodne: za glasovir u lakoj udezi za djecu*, 1938.), a rado su ih slušali i izvodili i odrasli. I mnoge druge njegove skladbe postale su brzo popularne te su se pjevale po cijeloj domovini (na pr. *Vre ftičeki spiju* na stihove Dragutina Domjanića).

Rudolf Tačlik ubraja se među skladatelje koji su "sijali" skromno, ali ustrajno i marljivo svom dubinom svoje umjetničke duše, kako na području crkvene tako i svjetovne glazbe, s velikim bogatstvom i primjesom folklorne tematike, prožimajući tako vrhunce i temelje glazbene kulture vlastitoga naroda. Premda je skladao pretežno male oblike, neki su od njih pravi biseri. Posebice valja istaknuti njegov živući "hit", euharistijsku popijevku *Ave Jesu – Odzivam se, Isuse* (za koju je tekst napisao vrhbosanski nadbiskup dr. Ivan Šarić), koja se pjeva u mnogim našim crkvama, a nalazi se i u najnovijoj hrvatskoj liturgijskoj pjesmarici *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. U nju je uvršteno još devet Tačlikovih popjevaka (*Sav svijete, znaj; O, da bude radost; Divnoj dakle; Tama je svud; Dođi, Duše Presveti; Kraljice neba, raduj se; Vi krasne zvijezde; Zlatnoj zraci i Djetešce ti moje drago*). Istina, dvije od njih stavljene su u *Dodatak* jer ne zadovoljavaju kriterije za liturgijsku uporabu.

Taclik se istaknuo i kao melograf. Ostavio nam je 29 melografskih zapisa koje je objavio u časopisu *Sveta Cecilija* između 1925. i 1940. godine. Najzanimljiviji su mu *Zapisi s otoka Krka* u kojima donosi karakteristike primorskoga pjevanja.

Taclik je i autor 25 tekstova različitih glazbenih sadržaja. Nije bio samo dobar poznavatelj teoretske glazbene literature, klasične glazbe, glazbenih zbivanja i izričaja svojega vremena, nego je i surađivao u osam listova sa svojim stručnim člancima. Njegov izražajni rječnik bio je bogat, znalački, blag, ali i oštar kada je to trebalo biti.

Bio je zapažen i kao zborovođa, glazbeni pedagog i animator glazbenoga života u Karlovcu. Pjevačko društvo *Zora* bilo je na vrhuncu svojega djelovanja upravo zahvaljujući majstorskome vodstvu dirigenta Taclika. U svim tim glazbenim aktivnostima resila ga je profesionalna ozbiljnost i odgovornost, a nadasve ljubav prema glazbi. Trebalo je dio sebe utkati u hrvatskoga mladog čovjeka, probuditi u njemu smisao za dobro i lijepo, za glazbu, kako bi što uspješnije ostvario svoj glazbeni talent kroz brojne produkcije, nastupe i koncerte.

Svojom nadarenošću i neumornim radom i zalaganjem, Taclik je promovirao svoj grad Karlovac, a posebice Gradski glazbeni zavod u kojem su se obučavali mnogi mladi glazbenici. Spremao se objaviti knjigu o harmonizaciji, ali ga je u tom poslu omela teška bolest. Smrt ga je ugrabila baš u godinama kada je mogao pružiti svoje bogato znanje i iskustvo glazbenom razvitku i napretku mlađega naraštaja.

Usp. Luburić, Niko. Rudolf Taclik (1894. – 1942.): uz 75. godišnjicu smrti. / *Sveta Cecilija* 1-2 (2017), str. 38-39

Foto-arhiv Zavičajnog odjela Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovačić" Karlovac